

Και όμως ο Λεβέντης τα είπε σταράτα και ουσιαστικά: «Δεν μπορεί κανένας αρχιερέας να ανταλλάξει την θρησκευτική πίστη με υλικά αγαθά»!

12-11-2018:

Λεβέντης: «Έγινε συναλλαγή ανάμεσα σε Τσίπρα και Ιερώνυμο».

Λεβέντης: «Δεν μπορεί κανένας αρχιερέας να ανταλλάξει την θρησκευτική πίστη με υλικά αγαθά», δήλωσε, σήμερα, σε ραδιοφωνική του συνέντευξη στον Real FM ο Βασίλης Λεβέντης, υποστηρίζοντας, ακόμη, ότι έγινε συναλλαγή ανάμεσα στον αρχιεπίσκοπο Αθηνών και τον πρωθυπουργό.

Ο κ. Λεβέντης τόνισε, ακόμη, ότι «η Εκκλησία πήρε τον πλήρη και απόλυτο έλεγχο των οικονομικών της και η κυβέρνηση πήρε την ουδετερότητα».

Σύμφωνα με τα όσα είπε στη συνέντευξή του ο πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων «με τη συμφωνία αυτή οι μητροπολίτες αποκτούν ισχυρή εξουσία έναντι των κληρικών και των οικονομικών της κάθε μητρόπολης. **Αυτό σημαίνει δηλαδή ότι παύει η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία να έχει την ισχύ και τον ρόλο και εξισούται με δόγματα και αιρέσεις**».

Τέλος, υποστήριξε, σύμφωνα με το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, ότι «η Ένωση Κεντρώων δεν θα επιτρέψει να απολέσει το κύρος της η Επίσημη Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος».

<https://www.vimaorthodoxias.gr/nea/leventis-egine-synallagi-anamesa-se-tsipra-kai-ieronymo/>

+ + +

+ Σιατίστης Παύλος στο ΒΗΜΑ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ: «Αν το αναξιόπιστο κράτος κόψει την επιδότηση»;

12-11-2018 του Γιώργου Νταλιάρη

Ιδιαίτερα κρίσιμη εβδομάδα αυτή η οποία ξεκίνησε για τα εκκλησιαστικά θέματα. Το πλαίσιο συμφωνίας Εκκλησίας-Πολιτείας απασχολεί έντονα Ιεράρχες, Κληρικούς και πιστούς. Οι αντιδράσεις είναι έντονες στους κόλπους των Μητροπολιτών πολλοί εκ των οποίων αναμένεται να θέσουν τους προβληματισμούς στην Ιεραρχία που έχει συγκληθεί για την προσεχή Παρασκευή.

Μια φωνή με ιδιαίτερο βάρος είναι αυτή του Μητροπολίτη Σιατίστης Παύλου, που λίγες ημέρες μετά την αρχική ανακοίνωση από τον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο και τον Αλέξη Τσίπρα, τοποθετείται στο ΒΗΜΑ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ θέτοντας κι αυτός από την πλευρά του μια σειρά ζητημάτων έτσι όπως αυτά προέκυψαν.

Ο Σεβασμιώτατος τονίζει μεταξύ άλλων πως το πλαίσιο έτσι όπως έχει αρχικά διαμορφωθεί δεν εξασφαλίζει τους χιλιάδες Ιερείς και τις οικογένειές τους που εν μία νυκτί θα βρεθούν εκτός δημοσίου. Όπως επισημαίνει, «το κράτος είναι αναξιόπιστο και κομπλεξικό έναντι της Εκκλησίας», κι επομένως «πως μπορεί να υπάρξει εμπιστοσύνη».

Ο Μητροπολίτης Παύλος κάνει λόγο για προεκλογικό τέχνασμα αναφορικά με τις 10.000 προσλήψεις που εξήγγειλε η κυβέρνηση, μία μόλις ημέρα μετά τις ανακοινώσεις στο Μέγαρο Μαξίμου.

Αναλυτικά οι δηλώσεις του...

– Σεβασμιώτατε, ακούσαμε το πλαίσιο συμφωνίας ανάμεσα σε Εκκλησία και Κράτος όπως το ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας. Πως κρίνετε αυτά που ειπώθηκαν;

«Τις προηγούμενες ημέρες ήμουν στο Βέλγιο. Σε ένα ουδετερόθρησκο κράτος. Εκεί η Πολιτεία πληρώνει τους Ιερείς ενώ παρέχει άδεια εποχικού οχήματος στον Ιεράρχη. Το μάθημα των θρησκευτικών είναι υποχρεωτικό τόσο στα βελγικά όσο και στα ευρωπαϊκά σχολεία.

Το περιεχόμενο το ορίζει μόνο η Εκκλησία. Μπορούμε να έχουμε ένα τέτοιο ουδετερόθηρσκο κράτος; Αμφιβάλλω. Στο Βέλγιο μπορεί ο κάθε υπουργός και βουλευτής να έχει τις προσωπικές του απόψεις. Δεν τις περνά στο κράτος, όμως. **Στην Ελλάδα, τις ιδεοληψίες προσπαθούν να τις περάσουν στους νόμους.** Και το 1952 που έγινε απαλλοτρίωση και το κράτος υποσχέθηκε πέντε πράγματα, αλλά τήρησε ένα».

– Επομένως, φοβάστε πως τα συμφωνηθέντα μπορούν να αλλάξουν ή ακόμη και να ακυρωθούν στο μέλλον;

«Το κράτος είναι αναξιόπιστο και κομπλεξικό έναντι της Εκκλησίας. Πως μπορώ να το εμπιστευτώ; Το ταμείο για το οποίο γίνεται λόγος, συστάθηκε επί κυβέρνησης Σαμαρά. Η παρούσα κυβέρνηση όμως το αγνόησε. Η επόμενη γιατί να μην το αγνοήσει; Αν το κράτος πει ότι δεν δίνω την επιδότηση ή τη μειώνω; Πρέπει, επομένως, πρώτα να πείσουν τους πολίτες. Θυμάμαι, παλιότερα όταν ήμουν στο Μαντούδι είχαμε συμφωνήσει με την Πολιτεία για ένα θέμα. Ήρθε ο επόμενος γενικός γραμματέας του υπουργείου και ήθελε να το αλλάξει. Στη σύσκεψη όπου ήμουν παρών, του είπα ότι υπήρχε μια υπόσχεση, και αυτός απάντησε πως την υπόσχεση την είχε δώσει κάποιος άλλος. Οι πολιτικοί ηγέτες κινούνται κομματικά και όχι πολιτικά».

– Θεωρείται πως οι σχέσεις Εκκλησίας-Κράτους πρέπει να αλλάξουν;

«Πρέπει να ρυθμιστούν τα θέματα, ναι. Υπάρχουν τελεσίδικες αποφάσεις δικαστηρίων, και οι κρατικοί υπάλληλοι τις γράφουν στα παλιά τους τα παπούτσια. Αυτά τα χρόνια της κρίσης αν δεν υπήρχε η Εκκλησία, δε θα υπήρχε Ελλάδα. Από νομικής πλευράς, το κράτος αν απολύσει 10.000 Ιερείς, πρέπει να τους αποζημιώσει και μετά να περάσουν στο άλλο καθεστώς.

Αν η ιστορία αυτή είχε ξεκινήσει στην αρχή της κυβερνητικής θητείας θα υπήρχε ο χρόνος για μια ουσιαστική συζήτηση. Όταν έρχεται στο τέλος, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι πρόκειται για προεκλογικό τέχνασμα. Η επιπολαιότητα και η βιασύνη δείχνει πως γίνεται για προεκλογικούς λόγους. Αυτό το δείχνει και η δήλωση του κ. Τζανακόπουλου για τις 10.000 προσλήψεις. Αυτό είναι αρλούμπα. Αν έχει χρήματα να διορίσει, γιατί δεν το κάνει τώρα; Αλλά το φανερώνει και το γεγονός πως δε συζήτησε ούτε με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ούτε με την Εκκλησία της Κρήτης».

<https://www.vimaorthodoxias.gr/egrapsan-s-emas/siatis-pavlos-sto-vima-orthodoxias-an-to-anaxiopisto-kratos-kopsei-tin-epidotisi/>

+ + +

+ Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Δευτέρα, 12 Νοεμ. 2018.

Δημοσιεύθηκε τό σχέδιο άναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος από τόν ΣΥΡΙΖΑ, ὅπως καί ἡ συνοδευτική ἔκθεση. Ὑστερα, ὅμως, από μερικές ἡμέρες άνακοινώθηκε ἡ «πρόθεση» γιά μιά «ίστορική συμφωνία» μεταξύ Ἐκκλησίας καί Πολιτείας γιά τήν ἔκκλησιαστική περιουσία καί τήν μισθοδοσία τῶν Κληρικῶν. Τά δύο αὐτά θέματα συνδέονται μεταξύ τους καί δέν εἶναι δυνατόν νά ἐκλαμβάνονται μεμονωμένα, ἄλλωστε συζητήθηκαν μαζί. Τό ἕνα εἶναι ἡ θρησκευτική οὔδετερότητα τοῦ Κράτους, «μέ ὅ,τι αὐτό συνεπάγεται κανονιστικά καί πρακτικά», κατά τήν αἰτιολογική ἔκθεση, πού ἐνδιαφέρει κυρίως τήν Κυβέρνηση, καί αὐτό προτείνεται νά γίνη μέ τήν άναθεώρηση τοῦ Συντάγματος, καί τό ἄλλο εἶναι ἡ ἀξιοποίηση τῆς ἔκκλησιαστικῆς περιουσίας, μέ ὅ,τι αὐτό συνεπάγεται, πού άπασχολοῦσε πάντοτε τόν Ἀρχιεπίσκοπο.

Δηλαδή, στό ὅλο θέμα πού άνέκυψε ὑπάρχουν δύο βασικά ἐρμηνευτικά κλειδιά, τό ἕνα εἶναι ἡ «θρησκευτική οὔδετερότητα», καί τό ἄλλο εἶναι ἡ ἀξιοποίηση τῆς ἔκκλησιαστικῆς περιουσίας.

Ἄν μερικοί περιορίζουν τήν συζήτηση στήν αξιοποίηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας γιά τήν μισθοδοσία τῶν Κληρικῶν, καί παραθεωροῦν τήν προτεινόμενη μεταρρύθμιση στό ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος μέ τό κυριότερο τήν εἰσαγωγή τῆς θρησκευτικῆς οὐδετερότητας τῆς Πολιτείας, τότε αὐτό λειτουργεῖ ἀποπροσανατολιστικά.

Θεωρῶ ὅτι ἐμεῖς οἱ Κληρικοί δέν πρέπει νά πέσουμε στήν «παγίδα», ἐν ὀνόματι τῆς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν, πού καί αὐτό εἶναι σημαντικό θέμα, νά ἀμνηστεύσουμε στήν εἰσαγόμενη θρησκευτική οὐδετερότητα τῆς Πολιτείας καί κυρίως τήν ἀλλοίωση τοῦ 3ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Στήν συνέχεια θά τονίσω μερικά σημεῖα σέ αὐτά τά δύο θέματα μέ ἀπλό καί εὐσύνοπτο τρόπο.

1. Ἡ προτεινόμενη τροποποίηση τοῦ 3ου ἄρθρου.

Γιά πολλά χρόνια σέ δεκάδες ἄρθρα μου καί σέ πολλές συνεντεύξεις μου, ὑποστήριζα ὅτι ἡ φράση «χωρισμός Ἐκκλησίας Πολιτείας» δέν μπορεῖ νά εὐσταθήσῃ σέ μιά εὐνομούμενη Πολιτεία, γιατί κανένας στήν δημοκρατική Πολιτεία δέν μπορεῖ νά εἶναι χωρισμένος ἀπό αὐτήν. Γι' αὐτό, ὅπως ὑποστήριζα, ἡ καλύτερη φράση εἶναι ὀριοθέτηση τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καί Πολιτείας ἢ ὀρθότερα ὀριοθέτηση τῶν σχέσεων ἐκκλησιαστικῆς καί κρατικῆς διοικήσεως.

Κυρίως θά ἔπρεπε ἡ Πολιτεία μέ ἕνα νόμο νά καθορίσῃ τήν νομική προσωπικότητα τῆς Ἐκκλησίας καί νά δίνη ἐξουσιοδοτήσεις γιά νά ρυθμίζῃ μόνη της τά τοῦ οἴκου της βάσει τῶν ἱερῶν Κανόνων.

Τελικά, ἐπέλεξα ἡ φράση «ἐξορθολογισμός τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καί Κράτους», «σχέσεων Κράτους-Ἐκκλησίας» καί «ΔΙΑΚΡΙΤΟΤΗΤΑ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ». Πρόκειται γιά θετικό βῆμα, ἀφοῦ κατανοήθηκε ἡ βάση τῶν σκέψεών μου πού ἀνταποκρίνονται στήν ἀλήθεια.

Ἐπίσης, εἶναι σημαντικό τό ὅτι παρέμεινε τό προοίμιο τοῦ Συντάγματος, τό ὁποῖο δείχνει ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ Κράτους ὀφειλόταν στήν Ἐπανάσταση τῶν Ἑλλήνων, στήν ὁποία σημαντικό ρόλο ἔπαιξαν οἱ Κληρικοί καί δέν ἐγίνε μέ τήν παρέμβαση τῶν ξένων Δυνάμεων.

Ἄν προτεινόταν ἡ διαγραφή τοῦ προοιμίου τοῦ Συντάγματος, τότε θά φαινόταν ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἦταν ἀποτέλεσμα ἀποφάσεων τῶν ξένων Δυνάμεων καί ἄρα συνομολογεῖται ὅτι ἦταν ἕνα προτεκτοράτο.

Μετά τά βασικά αὐτά σημεῖα, θά παρατεθοῦν μερικές σκέψεις μου γιά τήν προτεινόμενη μεταρρύθμιση στό ἄρθρο 3.

Τό ἐν ἰσχύι Σύνταγμα ἔχει μιά λογική θεσμική διάρθρωση. Διαιρεῖται σέ τέσσερα μεγάλα μέρη, ἤτοι: Μέρος Πρῶτο: Βασικές διατάξεις (ἄρθ. 1-3). Μέρος Δεύτερο: Ἀτομικά καί κοινωνικά δικαιώματα (ἄρθ. 4-25). Μέρος Τρίτο: Ὁργάνωση καί λειτουργίες τῆς Πολιτείας (ἄρθ. 26-105). Μέρος Τέταρτο: Εἰδικές τελικές καί μεταβατικές διατάξεις (ἄρθ. 106-120).

Αὐτό σημαίνει ὅτι καλῶς ἡ διάταξη πού ἀναφέρεται στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία παρέμεινε στό πρῶτο μέρος, γιατί βρίσκεται στίς «βασικές διατάξεις», ὅπως τήν «μορφή τοῦ Πολιτεύματος» καί τίς «σχέσεις Ἐκκλησίας Πολιτείας». Ἄλλωστε, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι «θεσμός» πού προϋπήρχε τῆς συγκροτήσεως τοῦ Κράτους, καί μάλιστα συνετέλεσε στήν ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων καί τήν ἀνεξαρτησίαν τους, ὅπως ἔχει ἐπισημανθεῖ καί στήν Διακήρυξη τῆς Ἀνεξαρτησίας (1822).

Ἐπί πλέον στό ἄρθρο 3, τό ὁποῖο περιλαμβάνεται στίς βασικές διατάξεις τοῦ Συντάγματος συγκαταλέγονται καί οἱ σχέσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὅπως διαλαμβάνονται στόν Πατριαρχικό Τόμο τοῦ 1850 καί τήν Πατριαρχική Πράξη τοῦ 1928. Εἶναι σημαντικό νά ὑπογραμμισθῇ ὅτι οἱ λεγόμενες «Νέες Χῶρες» πού ρυθμίζονται ἀπό τήν Πατριαρχική Πράξη τοῦ 1928, εἶναι Μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν Ἑλλάδι, εἶναι, δηλαδή, «κανονικό ἔδαφος» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τό ὁποῖο βρίσκεται ἐκτός Ἑλλάδος, καί παραχωρήθηκαν «ἐπιτροπικῶς» νά διοικηθοῦν «ὑπό τύπον προσωρινότητος» ἀπό τήν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπομένως, τό ἄρθρο 3 δέν θά μπορούσε νά συμπεριληφθῇ στά ἄλλα τρία μέρη τοῦ Συντάγματος, δηλαδή οὔτε στά «ἀτομικά καί κανονικά δικαιώματα», οὔτε στίς «Ὄργανωτικές λειτουργίες τοῦ Πολιτεύματος», οὔτε, φυσικά, στίς «εἰδικές τελικές καί μεταβατικές διατάξεις». Ἄλλωστε, οὔτε ἡ

Αυτόκεφαλη Έκκλησία τής Ελλάδος, ούτε τό Οικουμενικό Πατριαρχείο, πού έχει κατά διαφόρους τρόπους καί τμήματα στήν Έλληνική Έπικράτεια (Μητροπόλεις Δωδεκανήσου καί ήμιαυτόνομη Αρχιεπισκοπή Κρήτης), μπορούν νά θεωρηθοῦν ὡς λειτουργίες τής Πολιτείας.

Στήν συνέχεια θά παρατεθῆ τό 3ο ἄρθρο τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος καί πῶς προτείνεται γιά ἀναθεώρηση.

Ίσχύουσα διάταξη: «1. Έπικρατοῦσα θρησκεία στήν Ελλάδα εἶναι ἡ θρησκεία τής Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τής Ελλάδας, πού γνωρίζει κεφαλή της τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό, ὑπάρχει ἀναπόσπαστα ἐνωμένη δογματικά μέ τή Μεγάλη Ἐκκλησία τής Κωνσταντινούπολης καί μέ κάθε ἄλλη ὁμόδοξη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ· τηρεῖ ἀπαρασάλευτα, ὅπως ἐκεῖνες, τοῦς ἱεροῦς ἀποστολικούς καί συνοδικούς κανόνες καί τίς ἱερές παραδόσεις.

Εἶναι αὐτοκέφαλη, διοικεῖται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων καί ἀπό τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο πού προέρχεται ἀπό αὐτή καί συγκροτεῖται ὅπως ὀρίζει ὁ Καταστατικός Χάρτης τής Ἐκκλησίας, μέ τήρηση τῶν διατάξεων τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τής κθ' (29) Ἰουνίου 1850 καί τής Συνοδικῆς Πράξης τής 4ης Σεπτεμβρίου 1928.

2. Τό ἐκκλησιαστικό καθεστῶς πού ὑπάρχει σέ ὀρισμένες περιοχές τοῦ Κράτους δέν ἀντίκειται στίς διατάξεις τής προηγούμενης παραγράφου.

3. Τό κείμενο τής Ἀγίας Γραφῆς τηρεῖται ἀναλλοίωτο. Ἡ ἐπίσημη μετάφρασή του σέ ἄλλο γλωσσικό τύπο ἀπαγορεύεται χωρίς τήν ἔγκριση τής Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τής Ελλάδας καί τής Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας στήν Κωνσταντινούπολη».

Προτεινόμενη διάταξη: «Ἡ Ἑλληνική Πολιτεία εἶναι θρησκευτικά οὐδέτερη. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία στήν Ελλάδα εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ ὁποία βρίσκεται ἀναπόσπαστα ἐνωμένη δογματικά μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως καί μέ κάθε ἄλλη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί τηρεῖ ἀπαρασάλευτα τοῦς Κανόνες τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τήν ἐκκλησιαστική παράδοση. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τής Ελλάδας εἶναι αὐτοκέφαλη καί διοικεῖται σύμφωνα μέ ὅσα ὀρίζουν ὁ Καταστατικός Χάρτης της, ὁ Πατριαρχικός Τόμος τοῦ 1850 καί ἡ Συνοδική Πράξη τοῦ 1928.

Τό ἐκκλησιαστικό καθεστῶς τής Κρήτης καί τῶν Δωδεκανήσων δέν ἀντίκειται στίς παραπάνω διατάξεις.

Ἑρμηνευτική δήλωση: Ὁ ὅρος ἐπικρατοῦσα θρησκεία δέν ἀποτελεῖ ἀναγνώριση ἐπίσημης κρατικῆς θρησκείας καί δέν ἐπιφέρει καμιά δυσμενῆ συνέπεια σέ βάρος ἄλλων θρησκευμάτων καί γενικότερα στήν ἀπόλαυση τοῦ δικαιώματος τής θρησκευτικῆς ἐλευθερίας».

Ἀπό τήν ἐξέταση τῶν δύο αὐτῶν κειμένων, τοῦ ἰσχύοντος καί τοῦ προτεινομένου, φαίνεται ὅτι στήν προτεινόμενη ἀναθεώρηση διαγράφονται οἱ ἐξῆς φράσεις: «ἡ θρησκεία τής Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ», «τῆς Ελλάδας», «πού γνωρίζει κεφαλή της τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό», «ὑπάρχει», «Μεγάλη Ἐκκλησία», «ὁμόδοξη», «καί τίς ἱερές παραδόσεις». Ἐπίσης, διαγράφεται τελείως ἡ παράγραφος 3 καί γίνονται μερικές ἐσωτερικές ἀλλαγές.

Θά γίνουν μερικές ἐπισημάνσεις, γιά τήν προτεινόμενη ἀλλαγῆ.

α) Τό ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος ἀναφέρεται πρωτίστως στίς σχέσεις τής Ἑλληνικῆς Πολιτείας μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί δευτερευόντως μέ τήν Ἐκκλησία τής Ελλάδος. Καί αὐτό, γιατί ἀναφέρεται στήν ἐνότητα τής Ἐκκλησίας τής Ελλάδος μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τίς ἄλλες Ὁμόδοξες Ἐκκλησίες, μνημονεύονται τά Καταστατικά κείμενα, ἤτοι ὁ Συνοδικός Τόμος τοῦ 1850 καί ἡ Πατριαρχική Πράξη τοῦ 1928, ὅπως μνημονεύονται καί τά ἐκκλησιαστικά καθεστῶτα πού ὑπάρχουν σέ ὀρισμένες περιοχές τοῦ Κράτους, ἐννοώντας τό Ἅγιον Ὄρος, τά Δωδεκάνησα, ἡ Κρήτη.

Ἐπί πλέον τό ἄρθρο 3 δέν ἀντιστρατεύεται στά «ἀτομικά καί κοινωνικά δικαιώματα» οὔτε στήν ἐλευθερία τής θρησκευτικῆς συνειδήσεως κάθε ἄλλης γνωστῆς θρησκείας. Ἔτσι, τό ἄρθρο 13 εἶναι εὐρύτερο καί καθολικότερο τοῦ ἄρθρου 3, γιατί ἀναφέρεται στοῦς πολίτες τής Ἑλληνικῆς Πολιτείας, οἱ ὁποῖοι θέλουν νά ἀνήκουν σέ ὅποιαδήποτε γνωστή θρησκεία.

Ὅποτε, ὅπως ἔχει ὑποστηριχθῆ, τό ἄρθρο 3 στήν πραγματικότητα εἶναι ὑποκείμενο τοῦ ἄρθρου 13, ἢ

καλύτερα τó άρθρο 13 είναι καθολικότερο καί γενικότερο 3.

Έπομένως, ή επανειλημμένη καί μέ έμμονη διάθεση έκφρασθεισα άποψη ότι πρέπει νά «πειραχθή» τό περιεχόμενο του άρθρου 3 είναι άλυσιτελής, άφού ή Πολιτεία μέ βάση τό άρθρο 13 περί έλευθερίας τής θρησκευτικής συνειδήσεως θά μπορούσε νά ρυθμίση νομοθετικά θέματα πού άφορούν τά κοινωνικά καί άτομικά δικαιώματα των πολιτών της, καί τήν έλευθερία τους. Επίσης οί λειτουργοί όλων των γνωστών θρησκειών καί τής «έπικρατούσας θρησκείας» υπόκεινται στην ίδια έποπτεία τής Πολιτείας καί στίς ύποχρεώσεις τους άπέναντί της.

Αυτό σημαίνει, εκτός των άλλων, ότι ισχύει αυτό πού ύποστηρίχθηκε προηγουμένως, ότι δέν μπορεί νά ύπάρξη χωρισμός Έκκλησίας καί Πολιτείας, αλλά νά καθορισθοϋν καλύτερα οί σχέσεις μεταξύ τους, άφού ή Πολιτεία έποπτεύει τούς λειτουργούς όλων των γνωστών θρησκειών.

β) Για τήν άναθεώρηση προτείνονται δύο βασικές αλλαγές.

Η πρώτη αλλαγή είναι νά προηγηθή στό άρθρο 3 ή φράση «ή Έλληνική Πολιτεία είναι θρησκευτικά οϋδέτερη», καί άμέσως νά ακολουθήσουν τά σχετικά μέ τήν «έπικρατούσα θρησκεία στην Έλλάδα».

Στήν πρόταση του «ΣΥΡΙΖΑ» γίνεται τό έξής ενδιαφέρον. Αρχίζει τό άρθρο μέ τήν πρόταση «ή Έλληνική Πολιτεία είναι θρησκευτικά οϋδέτερη». Επίσης, στην έρμηνευτική δήλωση, πού είναι άπόλυτα ισότιμη διάταξη του Συντάγματος -γενικότερα οί έρμηνευτικές δηλώσεις, κατά τόν Εϋάγγελο Βενιζέλο, «για λόγους νομοτεχνικούς καί συστηματικούς έκφράζονται μέ τή μορφή αυτή καί όχι ως παράγραφοι ή ως έδάφια του συνταγματικού κειμένου»- γράφεται: «Ο όρος έπικρατούσα θρησκεία δέν άποτελεί άναγνώριση έπίσημης κρατικής θρησκείας καί δέν έπιφέρει καμιά δυσμενή συνέπεια σέ βάρος άλλων θρησκευμάτων καί γενικότερα στην άπόλαυση του δικαιώματος τής θρησκευτικής έλευθερίας».

Φαίνεται, λοιπόν, ότι στό άρθρο 3 εισάγεται ή φράση «ή Έλληνική Πολιτεία είναι θρησκευτικά οϋδέτερη», καί τό ίδιο μέ άλλη φρασεολογία επαναλαμβάνεται στην «έρμηνευτική δήλωση» ότι δηλαδή ή Όρθόδοξη Έκκλησία δέν είναι «έπίσημη κρατική θρησκεία». Τό όλο δέ περιεχόμενο τής «έρμηνευτικής δήλωσης» καλύπτεται άπό τό άρθρο 13 ή θά μπορούσε νά τεθή στό άρθρο 13. Άλλωστε ό όρος «έπικρατούσα θρησκεία», κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου τής Έπικρατείας, δηλώνει τήν πλειοψηφία των Έλλήνων Πολιτών.

Η χρησιμοποίηση ταυτόσημης φράσεως στό άρθρο 3 καί ή «έρμηνευτική δήλωση» στό ίδιο άρθρο δείχνει μιá προσπάθεια πού έχει τήν ιδιαίτερη σκοπιμότητά της.

γ) Η άπάλειψη δήτην «θεολογικών όρων» δημιουργεί έντονο προβληματισμό. Καί αυτός ό προβληματισμός στηρίζεται σέ δύο βασικούς λόγους.

Ο πρώτος είναι ότι τό Σύνταγμα δέν είναι νομικό κείμενο για νά δικαιολογηται άπάλειψη θεολογικών όρων, αλλά είναι θεμελιώδες κείμενο τής Πολιτείας, πού αναφέρεται σέ θέματα όχι μόνον τής Κρατικής διοικήσεως, αλλά καί σέ θέματα θρησκευτικά.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι όταν γίνεται άναφορά στην Όρθόδοξη Έκκλησία δέν μπορεί νά τήν έτεροπροσδιορίζη, αλλά νά άναγράφη αυτό μέ τό όποιο ή ίδια αυτοπροσδιορίζεται. Έτσι, δικαιολογούνται άπόλυτα οί όροι «Άνατολική Όρθόδοξη Έκκλησία του Χριστού» πού έχει «Κεφαλή τόν Κύριο ήμων Ίησοϋ Χριστό» καί όχι θρησκεία, γιατί ύπάρχει τεράστια διαφορά μεταξύ θρησκείας καί Έκκλησίας καί έτσι δέν δημιουργούνται θεολογικές συγχύσεις, όπως έπίσης δικαιολογείται ότι ή Έκκλησία τής Κωνσταντινουπόλεως είναι ή «Μεγάλη Έκκλησία», ότι ύπάρχουν «όμόδοξες» Έκκλησίες, ότι ή Έκκλησία διαφυλάσσει τίς «ίερες παραδόσεις».

Η άφαίρεση, λοιπόν, των βασικών στοιχείων πού αναφέρονται στην όντολογία τής Έκκλησίας δείχνει ότι ύπάρχει ιδεολογικό πρόβλημα καί άμφισβήτηση του χαρακτηρισμού τής Έκκλησίας καί ένδεχόμενη προσπάθεια κατευνάσεως αντιδράσεων άπό άνθρωπους μέ άριστερές ιδέες. Νομίζω, όμως, ότι **στό θέμα του Συντάγματος δέν μπορεί νά ύφίστανται ιδεολογικοί άνταγωνισμοί καί κομματικές σκοπιμότητες.**

δ) Η πρότασή μου θά ήταν τό άρθρο 3 νά μήν αρχίζη μέ τήν φράση «ή Έλληνική Πολιτεία είναι

θρησκευτικά ουδέτερη», αλλά να παραμείνη τό άρθρο ως έχει με την αλλαγή αντί «θρησκεία» «Εκκλησία» και να τεθή ως έρμηνευτική δήλωση, ότι ο όρος «Επικρατούσα θρησκεία» στην Ελλάδα είναι ή Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία, στην οποία ανήκει ή πλειονότητα των Ελλήνων Πολιτών. Αυτό δέ πού λέγεται ως «θρησκευτική ουδετερότητα» να τεθή περιφραστικά στό άρθρο 13, στό όποιο γίνεται λόγος για την έλευθερία τής θρησκευτικής συνειδήσως την όποια έγγυάται τό Κράτος.

Άλλωστε, δέν μπορώ να αποδεχθώ την φράση ότι ή Ελληνική Πολιτεία είναι «θρησκευτικά ουδέτερη» όταν είναι υποχρεωμένη να έγγυηθή και να προστατεύση την μουσουλμανική μειονότητα, βάσει τής Συνθήκης τής Λωζάνης.

2. Η πρόθεση για συμφωνία για την αξιοποίηση τής Εκκλησιαστικής περιουσίας

Ένω ανακοινώθηκε ή πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ για την αναθεώρηση του Συντάγματος, μετά λίγες ήμέρες σε κοινή δημόσια συνάντηση μεταξύ του Αρχιεπισκόπου και του Πρωθυπουργού ανακοινώθηκε ή «πρόθεση» για συμφωνία πού εκφράσθηκε μέ τό «κοινό ανακοινωθέν Πολιτείας-Εκκλησίας» τής 6-11-2018 (ρεπορτάζ πού δημοσιεύθηκε στην έπίσημη σελίδα τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, την 6-11-2018) «για να καταλήξουμε σε μία ιστορική Συμφωνία μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας πού θά πάρη τή μορφή τής νομοθετικής ρύθμισης».

Πρόκειται για 15 άρθρα, και στό τελευταίο άρθρο γράφεται: «Οί παραπάνω δεσμεύσεις των μερών θά ισχύουν υπό την προϋπόθεση τήρησης τής Συμφωνίας στό σύνολό της», πού σημαίνει ότι ή προτεινόμενη συμφωνία προσφέρεται ως «πακέτο» και δέν χωρούν επιμέρους βελτιώσεις.

Διαβάζοντας κανείς προσεκτικά τά σημεία αυτά, μπορεί να διακρίνη μία προσπάθεια έπιλύσεως έκκρεμούντων ζητημάτων, για την εκκλησιαστική περιουσία και την μισθοδοσία των Κληρικών. Άλλωστε ήταν πάγια άποψη πολλών από μās ότι ή μισθοδοσία των Κληρικών δέν υπάγεται στον λεγόμενο χωρισμό Εκκλησίας και Πολιτείας, αλλά είναι αποτέλεσμα των συμβάσεων πού έγιναν μέ την δέσμευση εκ μέρους τής Πολιτείας τής Εκκλησιαστικής περιουσίας. Έτσι, πολλοί ισχυρίζονταν να έπιστρέψη ή Πολιτεία την περιουσία στην Εκκλησία και να αναλάβη μόνη της την πληρωμή των Κληρικών.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι στό θέμα αυτό έγινε μία συμφωνία, μέ την όποια τό Κράτος αναγνωρίζει αυτό τό αίτημα τής Εκκλησίας και έπειδή δέν μπορεί να έπιστρέψη την περιουσία, πού δέσμευσε, αποζημιώνει την Εκκλησία και δίδει την δυνατότητα τής αξιοποίησης τής υπάρχουσας Εκκλησιαστικής περιουσίας για να αναλάβη εκείνη την μισθοδοσία των Κληρικών της.

Τό πρόβλημα, όμως, είναι ότι τό κείμενο τής «πρόθεσης» για μία «ιστορική συμφωνία», απ' ό,τι γνωρίζω, δέν ήταν αποτέλεσμα έπεξεργασίας ούτε των θεσμικών όργάνων κάθε μέρους, ούτε ομάδων και έπιτροπών έκατέρωθεν. Αυτό τό αίφνίδιο και ή έλλειψη συνοδικότητας ήταν αυτά πού προκάλεσαν περισσότερο από κάθε τι άλλο.

Για μένα τό σημαντικότερο είναι ότι τό κείμενο αυτό τής σύμβασης ή τέλος πάντων τής «προθέσεως» για μία «ιστορική συμφωνία», για σύμβαση ήλθε σχεδόν ταυτόχρονα ή λίγο μετά την δημοσίευση τής προτάσεως του ΣΥΡΙΖΑ για την αναθεώρηση του Συντάγματος.

Θεωρώ, και μακάρι να κάνω λάθος, ότι αυτό χρησιμοποιήθηκε για δύο λόγους: Ή για να λειτουργήση έρμηνευτικά για την προτεινόμενη φράση πού εισήχθη στό 3ο άρθρο του Συντάγματος ότι «ή Ελληνική Πολιτεία είναι θρησκευτικά ουδέτερη», μέ την επεξήγηση τής εισηγητικής έκθεσης «μέ ό,τι αυτό συνεπάγεται κανονιστικά και πρακτικά», και στην πραγματικότητα να δώση τό μήνυμα του χωρισμού σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας και να ικανοποιηθή μία μερίδα ψηφοφόρων ή χρησιμοποιήθηκε αποπροσανατολιστικά, ώστε να μή γίνουν αντιδράσεις για τίς προτεινόμενες προτάσεις για την αναθεώρηση του Συντάγματος, αφού στραφή τό ενδιαφέρον των Κληρικών στην μισθοδοσία.

Τά δύο αυτά διαζευκτικά «ή» άπευθύνονται και στους όπαδούς του κόμματος και στους Κληρικούς, και λειτουργούν άφ' ενός μέν κατευναστικά άφ' έτέρου δέ αποπροσανατολιστικά.

Τό έπίσης ενδιαφέρον είναι ότι όταν ανακοινώθηκε ότι 10.000 Κληρικοί θά αποδεσμευθούν από την Ένιαία Αρχή Πληρωμών, άμέσως την έπομένη ήμέρα ανακοινώθηκε υπεύθυνα από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο ότι θά προσληφθούν 10.000 δημόσιοι υπάλληλοι. Αυτό είναι άμεση ή έμμεση προσβολή

στους Κληρικούς και γενικά στην Έκκλησία με πολλά κρυφά μηνύματα!

Πρέπει να διευκρινισθεί προσεκτικά τί σημαίνει ότι «ή Έλληνική Πολιτεία είναι θρησκευτικά ουδέτερη», σέ συνδυασμό με την εισηγητική έκθεση «μέ ό,τι αυτό συνεπάγεται κανονιστικά και πρακτικά». Θεωρώ ότι αυτή ή φράση είναι επικίνδυνη, γιατί σέ αυτή θά στηριχθή μιά όλόκληρη σειρά νόμων και πρακτικών, πού τώρα δέν μπορούμε νά τό προσδιορίσουμε.

Τό ακόμη πιό ένδιαφέρον σημείο είναι ότι τά δημοσιεύματα εμπειρων στό ρεπορτάζ δημοσιογράφων, οι όποιοι συνήθως άποκαλύπτουν διάφορα θέματα πριν άνακοινωθούν, κάνουν λόγο γιά τό ότι ή συζήτηση μεταξύ Άρχιεπισκόπου και Πρωθυπουργού κατορθώθηκε νά διαφυλαχθή μυστική γιά μεγάλο χρονικό διάστημα.

Βέβαια, κανείς δέν μπορεί νά άποκλείση στους ήγέτες τής Πολιτείας και τής Έκκλησίας νά ανταλλάσσουν άπόψεις γιά τόν χειρισμό διαφόρων θεμάτων πού τους άφορούν, τά όποια όμως έπεξεργάζονται διάφορα θεσμικά όργανα.

Τό έρώτημα όμως γιά μένα είναι: Ποιοί έξωθεσμικοί παράγοντες (έκτός Ίεραρχίας) ή ποιοί Ίεράρχες συμμετείχαν σέ αυτές τίς μυστικές συζητήσεις;

Έπίσης τό μεγαλύτερο έρώτημα είναι: Γιατί αυτή ή συζήτηση κρατήθηκε μυστική άπό τό Οίκουμενικό Πατριαρχείο, πού έχει «έννομο πνευματικό συμφέρον» γιά τό σοβαρό αυτό ζήτημα. Αυτό πρέπει κανείς νά τό δη σέ δύο σημαντικά σημεία.

Τό πρώτον στό ότι τό ίδιο τό Σύνταγμα στό άρθρο 3, άναφέρεται στόν Πατριαρχικό Τόμο του 1850 και την Συνοδική Πράξη του 1928. Πρόκειται γιά κείμενα πού συμφωνήθηκαν άπό τρεις παράγοντες, ήτοι τό Οίκουμενικό Πατριαρχείο, την Έκκλησία τής Ελλάδος και την Έλληνική Πολιτεία. Φυσικά ό Τόμος και ή Πράξη υπεγράφησαν άπό τό Οίκουμενικό Πατριαρχείο, αλλά υπήρξαν οι κατάλληλες συμφωνίες, τής Έκκλησίας τής Ελλάδος «προφρόνως άποδεξαμένης, συναινούσης και κυρούσης και τής Εντίμου Έλληνικής Πολιτείας» (Πατριαρχική Πράξη 1928).

Έτσι, λοιπόν, στόν Συνοδικό και Πατριαρχικό Τόμο του 1850, μεταξύ άλλων γράφεται: «έν τοίς συμπίπτουσιν έκκλησιαστικοίς πράγμασι, τοίς δεομένοις συσκέψεως και συμπράξεως προς κρείττονα οίκοномиάν και στηριγμόν τής Όρθοδόξου Έκκλησίας, ήρεσεν, ίνα ή μέν έν Ελλάδα Ιερά Σύνοδος άναφέρηται προς τόν Οίκουμενικόν Πατριάρχην και την περί αυτόν Ιεράν Σύνοδον· ό δέ Οίκουμενικός Πατριάρχης μετά τής περί αυτόν Άγίας και Ιεράς Συνόδου παρέχει προθύμως την έαυτου σύμπραξιν, άνακοινών τά δέοντα προς την Ιεράν Σύνοδον τής Έκκλησίας τής Ελλάδος».

Δέν νομίζω ότι μπορεί νά υποστηρίξη κανείς μέ λογικά έπιχειρήματα ότι τά θέματα πού τίγονται στην άναθεώρηση του Συντάγματος και στην πρόθεση γιά μιά «ίστορική συμφωνία» μεταξύ Έκκλησίας και Πολιτείας δέν υπάγονται στά συμπίπτοντα έκκλησιαστικά πράγματα.

Τό δεύτερον είναι ότι μεταξύ των 10.000 Κληρικών τής Έκκλησίας τής Ελλάδος συγκαταλέγονται και Κληρικοί πού άποσπώνται σέ Ένορίες του Οίκουμενικού Πατριαρχείου έκτός Ελλάδος και άλλων Πατριαρχείων, γιά τίς ποιμαντικές άνάγκες του. Όπότε θά δημιουργηθούν πολλές δυσχέρειες στην καλή λειτουργία των Έλλήνων Χριστιανών έκτός Ελλάδος.

Συνεπώς, ή σύνδεση αυτών των δύο θεμάτων, ήτοι ή είσαγωγή τής θρησκευτικής ουδέτερότητας τής Πολιτείας στό Σύνταγμα και ή άξιοποίηση τής Έκκλησιαστικής περουσίας γιά την μισθοδοσία των Κληρικών θεωρήθηκε ένας «ίστορικός συμβιβασμός».

Αυτό σημαίνει ότι τό Κράτος θά διατηρήση τό άρθρο 3 στό Σύνταγμα μέ την προσθήκη τής «θρησκευτικής ουδέτερότητας» και την κατάθεση άποζημίωσης στην Έκκλησία γιά την έκκλησιαστική περιουσία, όπως και ή άξιοποίηση τής υπάρχουσας Έκκλησιαστικής περιουσίας, και ή Έκκλησία έμμέσως άποδέχεται την «θρησκευτική ουδέτερότητα», έν όνόματι τής άξιοποίησεως τής Έκκλησιαστικής περιουσίας γιά την μισθοδοσία των Κληρικών της.

Τό πρόβλημα λοιπόν έγκειται στό ότι γίνεται τροποποίηση του άρθρου 3 του Συντάγματος ύστερα άπό 200 χρόνια, χωρίς έπεξεργασία άπό τά Συνοδικά όργανα και προτείνεται μιά «ίστορική συμφωνία», πού

αναφέρεται και στην μισθοδοσία των Κληρικών, χωρίς να ενημερωθούν οι ίδιοι οι Κληρικοί, τους οποίους άφορα ιδιαίτερα τό θέμα αυτό.

Τελικά θεωρώ ότι η Ίεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος, που θα συκληθῆ σε μερικές ἡμέρες, πρέπει να δώση απαντήσεις σε όλα αυτά τα σοβαρά ζητήματα.–

Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος

<https://www.ekklisiaonline.gr/nea/thriskeftiki-oudeterotita-tis-politias-ke-axiopiisi-tis-ekklisiastikis-periousias/>

+ + +

+ Νέας Ιωνίας Γαβριήλ: «Αρχιεπίσκοπος και πρωθυπουργός έβαλαν το νερό στο αυλάκι».

Νέας Ιωνίας Γαβριήλ: Πολλοί χαρακτήρισαν την πρόσφατη κοινή τοποθέτηση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. Ιερωνύμου και του πρωθυπουργού κ. Αλέξη Τσίπρα ως μία «ιστορική συμφωνία». Άλλοι πάλι μίλησαν για το τέλος μιας εποχής, αναφερόμενοι σε χωρισμούς και διαζύγια, σύμφωνα συμβίωσης και άλλα βαρύγδουπα.

Προσωπικά θα συνιστούσα να σταθούμε στην ουσία και να αποφύγουμε τις όποιες και δίχως επαρκές αντίκρισμα λεκτικές ακροβασίες.

Ας μου επιτραπεί ένας διαφορετικός χαρακτηρισμός για τα πεπραγμένα, ο οποίος πιθανώς να απογοητεύσει τους θιασώτες των ριζικών ανατροπών που ανακοινώνονται, αλλά στο τέλος ποτέ δεν υλοποιούνται σε αυτόν τον τόπο.

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος και ο κ. Πρωθυπουργός έθεσαν ένα σημαντικό πλαίσιο, έβαλαν το νερό στο αυλάκι για την απαρχή μιας συζήτησης. Δεν ζωγράφισαν τον πίνακα που θα αποτυπώνει με ενάργεια την σχέση της Εκκλησίας με την Πολιτεία. Έστησαν τον καμβά και κουβάλησαν τις μπογιές και τα πινέλα. Έκαναν ένα προσχέδιο με διάφορα υλικά και φυσικά αρκετές παραδοχές.

Σταχυολογώ τις πιο σπουδαίες: Ο Έλληνας πρωθυπουργός αναγνώρισε την ουσιαστική και πρακτική συνεισφορά της Εκκλησίας από την αρχή σύστασης του νεοελληνικού κράτους, δίνοντας τέλος σε όσους ιστοπεδωτικά μηδένιζαν τη συμβολή της. Αναγνώρισε ακόμη την υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας να μισθοδοτεί τους κληρικούς της, όχι εν είδει επαιτείας και «χαριστικά», θεώρηση άλλωστε που πολλοί είχαν, ακόμη και μεταξύ των μελών της Βουλής των Ελλήνων. Μία αριστερή κυβέρνηση αναγνώρισε τη συμβολή της Εκκλησίας και την υποχρέωσή της να καλύπτει τους μισθούς των ιερέων, επειδή της στέρησε τους πόρους να το πράττει η ίδια. Δίδεται επιπλέον η ευκαιρία στην Εκκλησία να αξιοποιήσει επιτέλους –στηριζόμενη και στην πρόταση της προηγούμενης κυβέρνησης– την περιουσία της προς όφελος αποκλειστικά και μόνο του λαού που δοκιμάζεται.

Βεβαίως, πολλά σημεία του προσχεδίου χρήζουν διευκρινίσεων. Οφείλω να σταθώ περισσότερο σε ένα. Είναι επιβεβλημένο να τεθούν όλες οι προϋποθέσεις που θα προστατεύουν και θα διασφαλίζουν το μέλλον των κληρικών μας. Ο απλός παπάς αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της Εκκλησίας. Χωρίς αυτόν δεν νοείται Εκκλησία. Δεν υπάρχουν κληρικοί πολλών ταχυτήτων και βαθμίδων. Ολοι είμαστε ελάχιστοι και βεβαίως ίσοι υπηρετώντας τον κοινό σκοπό, έχοντας τον ίδιο ρόλο ως λειτουργοί του Υψίστου. Η Ίεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος και η ελληνική Βουλή αποκτούν πια, έπειτα από αυτή τη συνάντηση, υλικό για να αξιολογήσουν, να διαπραγματευθούν και να εξελίξουν. Στις δύο πλευρές δίδεται μία ιστορική ευκαιρία: να περιβάλλουν νομικά και με κριτήρια που θα έχουν ως αφετηρία το δίκαιο και την αναγνώριση της προσφοράς της Εκκλησίας στο διάβα του χρόνου για να σμιλέψουν τη σχέση του αύριο.

Δεν έχει πια σημασία να συζητάμε για τους διακριτούς ρόλους ανάμεσα σε Εκκλησία και Πολιτεία. Σημασία έχει να αποσαφηνίσουμε αυτούς τους ρόλους. Να τους προσδιορίσουμε επαρκώς και να ξεκαθαρίσουμε ποιος θα είναι ο ρόλος της Εκκλησίας στην Ελλάδα του μέλλοντος, στην ευρωπαϊκή Ελλάδα.

Δεν μιλάμε πια για το τέλος μιας σχέσης, αλλά για μία νέα αρχή! Αναφερόμαστε σε ένα νέο ξεκίνημα, στο οποίο πρέπει να δούμε όλοι μαζί τις επιμέρους λεπτομέρειες και η Ιεραρχία να αξιολογήσει εάν μπορεί να προχωρήσει με την πολιτεία σε μία δίκαιη συμφωνία που να αναγνωρίζει τη συμβολή της Εκκλησίας και να διασφαλίζει τους κληρικούς μας.

Ηρθε η στιγμή να συζητήσουμε για την Ελλάδα του αύριο, στην οποία η Εκκλησία θα είναι συνοδοιπόρος και δεν θα θεωρείται από μέρος της κοινωνίας ανασταλτικός παράγοντας.

Ο Έλληνας πρέπει να ανοίξει την περπατησιά του στην πορεία προς το μέλλον, κρατώντας πάντα στο δισάκι του και στην καρδιά του την Εκκλησία. Αυτή άλλωστε είναι η ταυτότητά μας.

<https://www.vimaorthodoxias.gr/eipan/neas-ionias-gavriil-archiepiskopos-kai-prothypourgos-avalan-to-nero-sto-avlaki/>

Σχόλιο: Πιο νερό στ' αυλάκι και πια συνεισφορά της Εκκλησίας αναγνώρισε ο πρωθυπουργός (εκτός από το μεταναστευτικό) όταν το κόμμα του κι ο ίδιος με τους νόμους του **καταργεί το νόμο του Θεού**, торπιλίζει την Ελληνικότητα της Μακεδονίας, ξεπουλάει την περιουσία του κράτους και του λαού (άρχισε και των ναών) και παρεμποδίζει την ελεύθερη έκφραση υπέρ πίστεως και πατρίδος θεωρώντας την σαν Χρυσσαυγήτικη; **Και πως δίνει συγχωροχάρτι για την ανθελληνική στάση του ΣΥΡΙΖΑ ο αρχιεπίσκοπος καταδεχόμενος να συνδιαλλαγεί με εμπαθή και κακόπιστα (όχι απλώς αναξιόπιστα) πρόσωπα;**

Ο ΣΥΡΙΖΑ υπηρετεί τον Απολλύοντα (Καταστροφέα) και είναι καταστροφικός με ότι καταπιάνεται. Δεν είναι δημιουργικός διότι αρνείται τον Δημιουργό. Δεν το παρατηρήσατε; Επαληθεύει το «χωρίς Εμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν»!

+ + +

Ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Άνθιμος είναι πολύ πιο ρεαλιστής:

+ Θεσσαλονίκης Άνθιμος: «Εθνική αυτοκτονία η συμφωνία - Δεν θα εγκριθεί από την Ιεραρχία».

12-11-2018

Θεσσαλονίκης Άνθιμος: **«Διχαστική»** και **«εθνική αυτοκτονία»** αποκάλεσε τη συμφωνία του Αρχιεπισκόπου – πρωθυπουργού ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Άνθιμος μιλώντας στον ΣΚΑΪ, εκτιμώντας ότι δεν θα εγκριθεί στην Ιερά Σύνοδο.

«Βεβαίως είναι διχαστική η συμφωνία... Αν δεν ήταν μεγάλο το ποσοστό των Ορθοδόξων θα υπήρχε πρόβλημα, αλλά τώρα μιλάμε για ελληνοχριστιανικό πολιτισμό» σημείωσε.

Σύμφωνα με τον μητροπολίτη Θεσσαλονίκης, «ο μακαριότατος ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του πρωθυπουργού, αλλά αυτό την επομένη δημιούργησε εντύπωση, ανησυχία... **Δεν μπορεί να περάσει αυτή η συμφωνία, τέτοια ενέργεια είναι εθνική αυτοκτονία»** τόνισε δε.

Μιλώντας για την κοινή συνέντευξη Ιερώνυμου - Τσίπρα παρατήρησε ότι ήταν «λάθος να δώσουν την εντύπωση ότι εμείς συμφωνούμε και θα γίνει να χωριστεί η εκκλησία από το κράτος».

«Την προσεχή Παρασκευή στην έκτακτη σύγκληση της Ιεραρχίας θα δούμε τις απόψεις της Ιεραρχίας, είμαι βέβαιος ότι στη μεγάλη της η πλειοψηφία είναι υπέρ της ενότητας του κράτους και της εκκλησίας μας για να σταθούμε σε αυτόν τον τόπο που επιβουλεύονται πάρα πολλοί» σημείωσε ο κ. Άνθιμος.

Αυτή τη στιγμή και όπως τόσους αιώνες πριν, συνέχισε, υποχρέωση μας είναι η ελληνορθόδοξη ενότητα. Όλοι μαζί για το καλό της πατρίδας και για καλή συναλλαγή με τους γείτονες μας παρά να δημιουργούμε διχασμούς μέσα στην ίδια μας την πατρίδα.

<https://www.vimaorthodoxias.gr/eipan/thessalonikis-anthimos-ethniki-aftoktonia-i-symfonia-dentha-egkrithei-apo-tin-ierarchia/>

Σχόλιο: Καμμία συζήτηση για το Σύνταγμα με Τσίπρα. Ποιος είναι αυτός; Ο Κολοκοτρώνης, ο Καραϊσκάκης ή ο Μακρυγιάννης που μεγάλωσαν την Ελλάδα; Αυτός μόνο την καταστρέφει, γιατί έχει μέσα του το πνεύμα της καταστροφής, όπως και ο ΓΑΠ που άρχισε τα μνημόνια.

Εκτυπώσιμα όλα: <https://www.imdleio.gr/diaf/2018/tsip-ierwn3.pdf>